

DE INVLOED VAN DE TRIPLEX INDUSTRIE OP ONZEN BOSCHBOUW

door B. STOFFEL

In Maart 1929 ter gelegenheid van de jaarvergadering der Zweedsche boschbouwvereniging hield de fil. dr. H. von Eckermann een voordracht over bovenstaand onderwerp dat ook op onze boschbouw toepasselijk is.

De triplex industrie die thans in alle landen meer toepassing vindt, zal niet alleen in onze woningbouw en meubelindustrie grooten invloed uitoefenen, maar in nog sterker mate onzen boschbouw in nieuwe banen leiden.

Het beginsel van het op elkaar lijmen van fineerhout in de lengte en overdwars in 3 of meer lagen is de oorzaak dat een wand van 10 mm dikte den zelfden weerstand bezit tegen druk en tegen temperatuursinvloeden als een wand van 20 mm dikte die uit een stam gezaagd is.

Door het gebruik van triplexhout bespaart men dus niet alleen 50 % maar ook nog het verlies der zaagsnede want triplex wordt in verhitten toestand van den boom geschild zonder houtverlies.

Sedert de uitvinding van de vochtvaste casëinlijm in Rusland vóór den oorlog en de verbetering van het systeem van koudlijmen onder de oorlogsjaren in Amerika, heeft deze nieuwe nijverheid zich als groot-industrie ontwikkeld.

In Zweden gebruikt men in deze industrie in hoofdzaak hout van *Pinus silvestris* en in Finland koopt men in hoofdzaak berkenhout omdat deze houtsoort daar nog voldoende in de bosschen aanwezig is. De Zweden hebben hun voorraden berkenhout in hun kachelovens opgestookt en men ziet daar zelden zwaar berkenhout. Voor het doel triplex produktie zijn alle houtsoorten van Noord Europa geschikt wanneer een onderstam van 20 cm diam. aanwezig is. Hoe dikker de stam hoe voordeeliger de produktie omdat altijd een kern van 5 tot 8 cm dikte overblijft als waardeloos.

Prima triplex kan alleen gemaakt worden uit noestvrije onderstammen en aangezien in Noord Europa niet veel zwaar en noestvrij hout voorkomt moet de industrie zich met dunnere stammen en veel grooter percentage mindere kwaliteiten te vreden stellen.

De groote vlucht die de fabricage van het triplexhout in de laatste jaren heeft bereikt en de enorme toename van dit hout bij alle industriën zal onze boschbouwers aansporen tot voortbrenging niet alleen van kwaliteitsstammen in *Pinus silvestris* maar evenzeer in berken, elzen en espen, die bij goede grondverpleging en regelmatige dunning, sneller groeien en grooter houtwaarde verkrijgen.

Het hout van den fijnspar is hoogst zelden zoo noestvrij dat hiervan prima triplex te maken is.

Dat de industrie van triplex zulke geweldige perspectieven voor de toekomst opent ligt in het feit dat ook de noestige stammen bruikbaar zijn maar natuurlijk is deze soort triplex voor andere doeleinden geschikt. Het vorige jaar werd naar Nederlandsch-Indië meer dan 10.000 ton triplexhout voor emballage doeleinden verzonden; het voordeel van deze verpakking illustreert het feit dat 1000 kisten van denzelfden inhoud in triplexhout wegen 4180 kg en in gewoon hout 12.750 kg. Dit geeft een besparing in gewicht van 67 %.

De jaarlijksche produktie van triplex in Finland bedraagt 90.000 ton en de helft hiervan wordt voor verpakkingsdoeleinden gebruikt.

Iedere dag ontdekt men nieuwe toepassingen voor het triplexhout o.a. clichéblokken voor drukkerijen, schoolborden, teekenborden enz. In de wagen-industrie wordt enorm veel triplex gebruikt en alleen in de kindervagen fabrieken in Engeland gebruikt men jaarlijks 2000 ton triplex. Een fabriek in Chicago en in Indiana sloten kort geleden een kontrakt af voor levering van triplex tot een waarde van 10 miljoen dollar.

De enorme uitbreiding van de triplex industrie in Amerika berust in hoofdzaak op de geweldige afmeting der boomstammen waardoor het percentage prima en secunda veel grooter is dan in Europa en de onkosten bij het bewerken lager zijn.

Ieder die de industrie en de toepassing van triplex bestudeert, komt sterk onder den indruk van de geweldige perspectieven die hier geopend worden.

De boschbouw in ieder land ter wereld moet hiermede rekening houden. Hout dat bruikbaar is voor dit doel heeft grootere waarde dan voor timmerhout en in ons West-Europeesch klimaat zijn slechts enkele soorten minder bruikbaar.

De bosschen in Nederland die de laatste jaren zijn aangelegd zullen in de toekomst ook triplexhout voortbrengen en onze schrale zandgronden kunnen door een zorgvuldige grondverpleging behalve de uitheemsche naaldhoutsoorten ook onze inheemsche berken, elzen, espen voor triplexhout doen groeien.

De moderne boschbouw met gemengde boschaanplanting past zich volkomen aan bij deze vraag naar triplexhout en zal ook in Nederland een merkbaaren invloed op de tot standkoming van bosschen uitoefenen.

De brandgevaarlijke en voor onzen boschbouw minder wenschelijke mijnhoutbosschen zullen plaatsmaken voor gemengde bosschen waarin de boomen bestemd voor de triplex industrie een hoofdrol zullen spelen.